

պատմական զարգացման մանրանկարն է զոր կը մատուցանէ ընթերցողին գերմանացի գիտնականը: Գիտական շրջաճայեցութիւնը, գաղափարաց պայծառութիւնը եւ նիւթին խոր ճմուռութիւնը հնդկական գեղեցիկ յատկութիւններն են, որոնք միացած նիւթին շահեկանութեանը հետ արտաքայլ կարգի հետաքրքրական կ'ընեն զրուութիւնս: Թեպէտ եւ քիչ մը չափազանց նիւթականորէն (materialistisch) եւ ազատամտօրէն (freidenkerisch) մեկնուած են մարդկային ընկերական ձեւերու զարգացման յառաջատուութիւնները (Entwicklungsprozess), սակայն իրեւ ազգագրական գործ արժանի է այն գովաստին, զոր յարգել թարգմանիչը կու տայ: «Այս տեղ ուշիմ ընթերցողին առաջ այնքան հետաքրքրի երեւոյթներն են պարզուում, այնպիսի լայն հորիզոններ են բացուում, որ նա աւամայ ձգտում է խորամուխ լինելու թէ ինչպէս նախնական կոյտուրական ժառանգութիւնից զուրկ մարդը իւր ապիկար դրութիւնից խաբիւսակելով բարձրանում է կոյտուրի նշանման աստիճաններով շնայելով տարբեր գոտիների եւ աշխարհամասերի մէջ ապրելուն», Այս է մատնելս բովանդակութիւնը համառօտիք. ինչպէս ընթերցողը կը տեսնէ «Իմիշեան ազգագրական ժողովածու»ին սոյն հատորը թէ՛ նիւթի թոյլ բազմապիտանութեանը կողմանէ եւ թէ՛ նուրթանքը կողմանէ մեծապէս արժանի է ուշագրութեան եւ գնահատութեան: Կը բաղձանք որ յարգել խնամակալը վստահ սոյն հատորին յառաջ լինելիք արդեանց վրայ փութացնէ Ըրդ. Հատորին հրատարակութիւնը, որ յառաջարանին մէջ խոստացուածին համաձայն Յ. Լիպպերտի գործին Ա. եւ Գ. մասին թարգմանութիւնն պիտի ըլլայ:

Թարգմանութիւնը որչափ ալ յաջող կարելի է համարել, այսու հանդերձ ներուի մեղի քանի մը գիտողութիւն. բաղձալի էր, որ թարգմանիչը 1. խորշէին քիչ մը օտար բառերու յաճախ կիրառութեան, մասնաւոր հոն, ուր շատ դիւրին էր հայերէն մը կերտել, աւելի դիւրահասկանալի հայ ընթերցողին. եւ 2. հայերէն նոր բառեր կերտած ժամանակ ուշագրութիւն զարձուած ըլլար հայերէնի հոգւոյն. վասն զի կը պատահէր հայրուստ թուով բառերն, որոնք անհանդուրժելի կը հչնէն հայ ականջին: Բաղձալի էր մանաւանդ 3. որ հայերէն տառագարածութեան արդէն բարդ դժուարութեանց վրայ շարունակէր նոր խնդիր մ'ալ՝ ուի եւ ոյի խնդիրը. հատորին մէջ նորաձեւու-

թեամբ մը եւրոպական փափու լի տառագարածութիւնն կատարուած է նախընթաց յի մը մոճմամբ, այսպէս, Kultur, կը շրջուի ամենանշանակալի «Կուլտուր», որ օտարաբար է հայ ականջին եւ գրականութեան մէջ: Լաւագոյն էր ընդունուած «հնչիւնով» կուլտուրը, քանի որ ոչ միշտ հայերէն ոյի (ծոյւ եւն) կը հաւասարի եւրոպական Ալը:

Ա. Մ.

A wetin Aharonean. Armenische Erzählungen: Dachawo, Der Blass, Im Gefängnis, Schicksal, launen, Ein Stück Brot, Chai, übersetzt von Agnes Fink (Hjandschezian. Leipzig, 16*, 106 Seiten [Universal-Bibliothek № 5107] 4-րդն 20 Pfennig.

Յիկին Ազնէս Գինկ-Գեանընցեան, ծանօթ այլուստ գրական գործունէութեամբ հայ ուսման ասպարիզին մէջ, գովելի ձեռնարկութեամբ մը կը փորձէ ծանօթացրնել եւրոպացոյց հայ հոգեկան որ վիպասանին՝ Ա. Ահարոնեանի վէպին: Ինչ նմոյշներ գերմաներէն թարգմանութեամբ: Առաջիկայ հատորիկս, որ Universal-Bibliothek 5107 թիւ կը կաղմէ, կը բովանդակէ 2-վն, Բ-վն, 3-վն, 4-վն, 5-վն, 6-վն, 7-վն, 8-վն, 9-վն, 10-վն, 11-վն, 12-վն, 13-վն, 14-վն, 15-վն, 16-վն, 17-վն, 18-վն, 19-վն, 20-վն, 21-վն, 22-վն, 23-վն, 24-վն, 25-վն, 26-վն, 27-վն, 28-վն, 29-վն, 30-վն, 31-վն, 32-վն, 33-վն, 34-վն, 35-վն, 36-վն, 37-վն, 38-վն, 39-վն, 40-վն, 41-վն, 42-վն, 43-վն, 44-վն, 45-վն, 46-վն, 47-վն, 48-վն, 49-վն, 50-վն, 51-վն, 52-վն, 53-վն, 54-վն, 55-վն, 56-վն, 57-վն, 58-վն, 59-վն, 60-վն, 61-վն, 62-վն, 63-վն, 64-վն, 65-վն, 66-վն, 67-վն, 68-վն, 69-վն, 70-վն, 71-վն, 72-վն, 73-վն, 74-վն, 75-վն, 76-վն, 77-վն, 78-վն, 79-վն, 80-վն, 81-վն, 82-վն, 83-վն, 84-վն, 85-վն, 86-վն, 87-վն, 88-վն, 89-վն, 90-վն, 91-վն, 92-վն, 93-վն, 94-վն, 95-վն, 96-վն, 97-վն, 98-վն, 99-վն, 100-վն, 101-վն, 102-վն, 103-վն, 104-վն, 105-վն, 106-վն, 107-վն, 108-վն, 109-վն, 110-վն, 111-վն, 112-վն, 113-վն, 114-վն, 115-վն, 116-վն, 117-վն, 118-վն, 119-վն, 120-վն, 121-վն, 122-վն, 123-վն, 124-վն, 125-վն, 126-վն, 127-վն, 128-վն, 129-վն, 130-վն, 131-վն, 132-վն, 133-վն, 134-վն, 135-վն, 136-վն, 137-վն, 138-վն, 139-վն, 140-վն, 141-վն, 142-վն, 143-վն, 144-վն, 145-վն, 146-վն, 147-վն, 148-վն, 149-վն, 150-վն, 151-վն, 152-վն, 153-վն, 154-վն, 155-վն, 156-վն, 157-վն, 158-վն, 159-վն, 160-վն, 161-վն, 162-վն, 163-վն, 164-վն, 165-վն, 166-վն, 167-վն, 168-վն, 169-վն, 170-վն, 171-վն, 172-վն, 173-վն, 174-վն, 175-վն, 176-վն, 177-վն, 178-վն, 179-վն, 180-վն, 181-վն, 182-վն, 183-վն, 184-վն, 185-վն, 186-վն, 187-վն, 188-վն, 189-վն, 190-վն, 191-վն, 192-վն, 193-վն, 194-վն, 195-վն, 196-վն, 197-վն, 198-վն, 199-վն, 200-վն, 201-վն, 202-վն, 203-վն, 204-վն, 205-վն, 206-վն, 207-վն, 208-վն, 209-վն, 210-վն, 211-վն, 212-վն, 213-վն, 214-վն, 215-վն, 216-վն, 217-վն, 218-վն, 219-վն, 220-վն, 221-վն, 222-վն, 223-վն, 224-վն, 225-վն, 226-վն, 227-վն, 228-վն, 229-վն, 230-վն, 231-վն, 232-վն, 233-վն, 234-վն, 235-վն, 236-վն, 237-վն, 238-վն, 239-վն, 240-վն, 241-վն, 242-վն, 243-վն, 244-վն, 245-վն, 246-վն, 247-վն, 248-վն, 249-վն, 250-վն, 251-վն, 252-վն, 253-վն, 254-վն, 255-վն, 256-վն, 257-վն, 258-վն, 259-վն, 260-վն, 261-վն, 262-վն, 263-վն, 264-վն, 265-վն, 266-վն, 267-վն, 268-վն, 269-վն, 270-վն, 271-վն, 272-վն, 273-վն, 274-վն, 275-վն, 276-վն, 277-վն, 278-վն, 279-վն, 280-վն, 281-վն, 282-վն, 283-վն, 284-վն, 285-վն, 286-վն, 287-վն, 288-վն, 289-վն, 290-վն, 291-վն, 292-վն, 293-վն, 294-վն, 295-վն, 296-վն, 297-վն, 298-վն, 299-վն, 300-վն, 301-վն, 302-վն, 303-վն, 304-վն, 305-վն, 306-վն, 307-վն, 308-վն, 309-վն, 310-վն, 311-վն, 312-վն, 313-վն, 314-վն, 315-վն, 316-վն, 317-վն, 318-վն, 319-վն, 320-վն, 321-վն, 322-վն, 323-վն, 324-վն, 325-վն, 326-վն, 327-վն, 328-վն, 329-վն, 330-վն, 331-վն, 332-վն, 333-վն, 334-վն, 335-վն, 336-վն, 337-վն, 338-վն, 339-վն, 340-վն, 341-վն, 342-վն, 343-վն, 344-վն, 345-վն, 346-վն, 347-վն, 348-վն, 349-վն, 350-վն, 351-վն, 352-վն, 353-վն, 354-վն, 355-վն, 356-վն, 357-վն, 358-վն, 359-վն, 360-վն, 361-վն, 362-վն, 363-վն, 364-վն, 365-վն, 366-վն, 367-վն, 368-վն, 369-վն, 370-վն, 371-վն, 372-վն, 373-վն, 374-վն, 375-վն, 376-վն, 377-վն, 378-վն, 379-վն, 380-վն, 381-վն, 382-վն, 383-վն, 384-վն, 385-վն, 386-վն, 387-վն, 388-վն, 389-վն, 390-վն, 391-վն, 392-վն, 393-վն, 394-վն, 395-վն, 396-վն, 397-վն, 398-վն, 399-վն, 400-վն, 401-վն, 402-վն, 403-վն, 404-վն, 405-վն, 406-վն, 407-վն, 408-վն, 409-վն, 410-վն, 411-վն, 412-վն, 413-վն, 414-վն, 415-վն, 416-վն, 417-վն, 418-վն, 419-վն, 420-վն, 421-վն, 422-վն, 423-վն, 424-վն, 425-վն, 426-վն, 427-վն, 428-վն, 429-վն, 430-վն, 431-վն, 432-վն, 433-վն, 434-վն, 435-վն, 436-վն, 437-վն, 438-վն, 439-վն, 440-վն, 441-վն, 442-վն, 443-վն, 444-վն, 445-վն, 446-վն, 447-վն, 448-վն, 449-վն, 450-վն, 451-վն, 452-վն, 453-վն, 454-վն, 455-վն, 456-վն, 457-վն, 458-վն, 459-վն, 460-վն, 461-վն, 462-վն, 463-վն, 464-վն, 465-վն, 466-վն, 467-վն, 468-վն, 469-վն, 470-վն, 471-վն, 472-վն, 473-վն, 474-վն, 475-վն, 476-վն, 477-վն, 478-վն, 479-վն, 480-վն, 481-վն, 482-վն, 483-վն, 484-վն, 485-վն, 486-վն, 487-վն, 488-վն, 489-վն, 490-վն, 491-վն, 492-վն, 493-վն, 494-վն, 495-վն, 496-վն, 497-վն, 498-վն, 499-վն, 500-վն, 501-վն, 502-վն, 503-վն, 504-վն, 505-վն, 506-վն, 507-վն, 508-վն, 509-վն, 510-վն, 511-վն, 512-վն, 513-վն, 514-վն, 515-վն, 516-վն, 517-վն, 518-վն, 519-վն, 520-վն, 521-վն, 522-վն, 523-վն, 524-վն, 525-վն, 526-վն, 527-վն, 528-վն, 529-վն, 530-վն, 531-վն, 532-վն, 533-վն, 534-վն, 535-վն, 536-վն, 537-վն, 538-վն, 539-վն, 540-վն, 541-վն, 542-վն, 543-վն, 544-վն, 545-վն, 546-վն, 547-վն, 548-վն, 549-վն, 550-վն, 551-վն, 552-վն, 553-վն, 554-վն, 555-վն, 556-վն, 557-վն, 558-վն, 559-վն, 560-վն, 561-վն, 562-վն, 563-վն, 564-վն, 565-վն, 566-վն, 567-վն, 568-վն, 569-վն, 570-վն, 571-վն, 572-վն, 573-վն, 574-վն, 575-վն, 576-վն, 577-վն, 578-վն, 579-վն, 580-վն, 581-վն, 582-վն, 583-վն, 584-վն, 585-վն, 586-վն, 587-վն, 588-վն, 589-վն, 590-վն, 591-վն, 592-վն, 593-վն, 594-վն, 595-վն, 596-վն, 597-վն, 598-վն, 599-վն, 600-վն, 601-վն, 602-վն, 603-վն, 604-վն, 605-վն, 606-վն, 607-վն, 608-վն, 609-վն, 610-վն, 611-վն, 612-վն, 613-վն, 614-վն, 615-վն, 616-վն, 617-վն, 618-վն, 619-վն, 620-վն, 621-վն, 622-վն, 623-վն, 624-վն, 625-վն, 626-վն, 627-վն, 628-վն, 629-վն, 630-վն, 631-վն, 632-վն, 633-վն, 634-վն, 635-վն, 636-վն, 637-վն, 638-վն, 639-վն, 640-վն, 641-վն, 642-վն, 643-վն, 644-վն, 645-վն, 646-վն, 647-վն, 648-վն, 649-վն, 650-վն, 651-վն, 652-վն, 653-վն, 654-վն, 655-վն, 656-վն, 657-վն, 658-վն, 659-վն, 660-վն, 661-վն, 662-վն, 663-վն, 664-վն, 665-վն, 666-վն, 667-վն, 668-վն, 669-վն, 670-վն, 671-վն, 672-վն, 673-վն, 674-վն, 675-վն, 676-վն, 677-վն, 678-վն, 679-վն, 680-վն, 681-վն, 682-վն, 683-վն, 684-վն, 685-վն, 686-վն, 687-վն, 688-վն, 689-վն, 690-վն, 691-վն, 692-վն, 693-վն, 694-վն, 695-վն, 696-վն, 697-վն, 698-վն, 699-վն, 700-վն, 701-վն, 702-վն, 703-վն, 704-վն, 705-վն, 706-վն, 707-վն, 708-վն, 709-վն, 710-վն, 711-վն, 712-վն, 713-վն, 714-վն, 715-վն, 716-վն, 717-վն, 718-վն, 719-վն, 720-վն, 721-վն, 722-վն, 723-վն, 724-վն, 725-վն, 726-վն, 727-վն, 728-վն, 729-վն, 730-վն, 731-վն, 732-վն, 733-վն, 734-վն, 735-վն, 736-վն, 737-վն, 738-վն, 739-վն, 740-վն, 741-վն, 742-վն, 743-վն, 744-վն, 745-վն, 746-վն, 747-վն, 748-վն, 749-վն, 750-վն, 751-վն, 752-վն, 753-վն, 754-վն, 755-վն, 756-վն, 757-վն, 758-վն, 759-վն, 760-վն, 761-վն, 762-վն, 763-վն, 764-վն, 765-վն, 766-վն, 767-վն, 768-վն, 769-վն, 770-վն, 771-վն, 772-վն, 773-վն, 774-վն, 775-վն, 776-վն, 777-վն, 778-վն, 779-վն, 780-վն, 781-վն, 782-վն, 783-վն, 784-վն, 785-վն, 786-վն, 787-վն, 788-վն, 789-վն, 790-վն, 791-վն, 792-վն, 793-վն, 794-վն, 795-վն, 796-վն, 797-վն, 798-վն, 799-վն, 800-վն, 801-վն, 802-վն, 803-վն, 804-վն, 805-վն, 806-վն, 807-վն, 808-վն, 809-վն, 810-վն, 811-վն, 812-վն, 813-վն, 814-վն, 815-վն, 816-վն, 817-վն, 818-վն, 819-վն, 820-վն, 821-վն, 822-վն, 823-վն, 824-վն, 825-վն, 826-վն, 827-վն, 828-վն, 829-վն, 830-վն, 831-վն, 832-վն, 833-վն, 834-վն, 835-վն, 836-վն, 837-վն, 838-վն, 839-վն, 840-վն, 841-վն, 842-վն, 843-վն, 844-վն, 845-վն, 846-վն, 847-վն, 848-վն, 849-վն, 850-վն, 851-վն, 852-վն, 853-վն, 854-վն, 855-վն, 856-վն, 857-վն, 858-վն, 859-վն, 860-վն, 861-վն, 862-վն, 863-վն, 864-վն, 865-վն, 866-վն, 867-վն, 868-վն, 869-վն, 870-վն, 871-վն, 872-վն, 873-վն, 874-վն, 875-վն, 876-վն, 877-վն, 878-վն, 879-վն, 880-վն, 881-վն, 882-վն, 883-վն, 884-վն, 885-վն, 886-վն, 887-վն, 888-վն, 889-վն, 890-վն, 891-վն, 892-վն, 893-վն, 894-վն, 895-վն, 896-վն, 897-վն, 898-վն, 899-վն, 900-վն, 901-վն, 902-վն, 903-վն, 904-վն, 905-վն, 906-վն, 907-վն, 908-վն, 909-վն, 910-վն, 911-վն, 912-վն, 913-վն, 914-վն, 915-վն, 916-վն, 917-վն, 918-վն, 919-վն, 920-վն, 921-վն, 922-վն, 923-վն, 924-վն, 925-վն, 926-վն, 927-վն, 928-վն, 929-վն, 930-վն, 931-վն, 932-վն, 933-վն, 934-վն, 935-վն, 936-վն, 937-վն, 938-վն, 939-վն, 940-վն, 941-վն, 942-վն, 943-վն, 944-վն, 945-վն, 946-վն, 947-վն, 948-վն, 949-վն, 950-վն, 951-վն, 952-վն, 953-վն, 954-վն, 955-վն, 956-վն, 957-վն, 958-վն, 959-վն, 960-վն, 961-վն, 962-վն, 963-վն, 964-վն, 965-վն, 966-վն, 967-վն, 968-վն, 969-վն, 970-վն, 971-վն, 972-վն, 973-վն, 974-վն, 975-վն, 976-վն, 977-վն, 978-վն, 979-վն, 980-վն, 981-վն, 982-վն, 983-վն, 984-վն, 985-վն, 986-վն, 987-վն, 988-վն, 989-վն, 990-վն, 991-վն, 992-վն, 993-վն, 994-վն, 995-վն, 996-վն, 997-վն, 998-վն, 999-վն, 1000-վն, 1001-վն, 1002-վն, 1003-վն, 1004-վն, 1005-վն, 1006-վն, 1007-վն, 1008-վն, 1009-վն, 1010-վն, 1011-վն, 1012-վն, 1013-վն, 1014-վն, 1015-վն, 1016-վն, 1017-վն, 1018-վն, 1019-վն, 1020-վն, 1021-վն, 1022-վն, 1023-վն, 1024-վն, 1025-վն, 1026-վն, 1027-վն, 1028-վն, 1029-վն, 1030-վն, 1031-վն, 1032-վն, 1033-վն, 1034-վն, 1035-վն, 1036-վն, 1037-վն, 1038-վն, 1039-վն, 1040-վն, 1041-վն, 1042-վն, 1043-վն, 1044-վն, 1045-վն, 1046-վն, 1047-վն, 1048-վն, 1049-վն, 1050-վն, 1051-վն, 1052-վն, 1053-վն, 1054-վն, 1055-վն, 1056-վն, 1057-վն, 1058-վն, 1059-վն, 1060-վն, 1061-վն, 1062-վն, 1063-վն, 1064-վն, 1065-վն, 1066-վն, 1067-վն, 1068-վն, 1069-վն, 1070-վն, 1071-վն, 1072-վն, 1073-վն, 1074-վն, 1075-վն, 1076-վն, 1077-վն, 1078-վն, 1079-վն, 1080-վն, 1081-վն, 1082-վն, 1083-վն, 1084-վն, 1085-վն, 1086-վն, 1087-վն, 1088-վն, 1089-վն, 1090-վն, 1091-վն, 1092-վն, 1093-վն, 1094-վն, 1095-վն, 1096-վն, 1097-վն, 1098-վն, 1099-վն, 1100-վն, 1101-վն, 1102-վն, 1103-վն, 1104-վն, 1105-վն, 1106-վն, 1107-վն, 1108-վն, 1109-վն, 1110-վն, 1111-վն, 1112-վն, 1113-վն, 1114-վն, 1115-վն, 1116-վն, 1117-վն, 1118-վն, 1119-վն, 1120-վն, 1121-վն, 1122-վն, 1123-վն, 1124-վն, 1125-վն, 1126-վն, 1127-վն, 1128-վն, 1129-վն, 1130-վն, 1131-վն, 1132-վն, 1133-վն, 1134-վն, 1135-վն, 1136-վն, 1137-վն, 1138-վն, 1139-վն, 1140-վն, 1141-վն, 1142-վն, 1143-վն, 1144-վն, 1145-վն, 1146-վն, 1147-վն, 1148-վն, 1149-վն, 1150-վն, 1151-վն, 1152-վն, 1153-վն, 1154-վն, 1155-վն, 1156-վն, 1157-վն, 1158-վն, 1159-վն, 1160-վն, 1161-վն, 1162-վն, 1163-վն, 1164-վն, 1165-վն, 1166-վն, 1167-վն, 1168-վն, 1169-վն, 1170-վն, 1171-վն, 1172-վն, 1173-վն, 1174-վն, 1175-վն, 1176-վն, 1177-վն, 1178-վն, 1179-վն, 1180-վն, 1181-վն, 1182-վն, 1183-վն, 1184-վն, 1185-վն, 1186-վն, 1187-վն, 1188-վն, 1189-վն, 1190-վն, 1191-վն, 1192-վն, 1193-վն, 1194-վն, 1195-վն, 1196-վն, 1197-վն, 1198-վն, 1199-վն, 1200-վն, 1201-վն, 1202-վն, 1203-վն, 1204-վն, 1205-վն, 1206-վն, 1207-վն, 1208-վն, 1209-վն, 1210-վն, 1211-վն, 1212-վն, 1213-վն, 1214-վն, 1215-վն, 1216-վն, 1217-վն, 1218-վն, 1219-վն, 1220-վն, 1221-վն, 1222-վն, 1223-վն, 1224-վն, 1225-վն, 1226-վն, 1227-վն, 1228-վն, 1229-վն, 1230-վն, 1231-վն, 1232-վն, 1233-վն, 1234-վն, 1235-վն, 1236-վն, 1237-վն, 1238-վն, 1239-վն, 1240-վն, 1241-վն, 1242-վն, 1243-վն, 1244-վն, 1245-վն, 1246-վն, 1247-վն, 1248-վն, 1249-վն, 1250-վն, 1251-վն, 1252-վն, 1253-վն, 1254-վն, 1255-վն, 1256-վն, 1257-վն, 1258-վն, 1259-վն, 1260-վն, 1261-

